

The Causal Relationship between Self-Compassion and Civic-Academic Behaviors: The Mediating Role of Parental Autonomy Support

Bahman Kord^{*1}, Masomeh Mansori²

1. Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

2. M.A. in General Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

Citation: Kord B, Mansori M. The causal relationship between self-compassion and civic-academic behaviors: The mediating role of parental autonomy support. Quarterly Journal of Child Mental Health. 2019; 6(2): 145-157.

<http://dx.doi.org/10.29252/jcmh.6.2.13>

ARTICLE INFO

Keywords:

Self-compassion,
parental autonomy
support,
civic-academic behaviors

ABSTRACT

Background and Purpose: Civic-academic behaviors provide the context of cooperation and participation in social interactions and are influenced by the antecedent variables of self-compassion and parental autonomy support. This study aimed to investigate the causal relationship between self-compassion and civic-academic behaviors with the mediating role of parental autonomy support.

Method: This study was a correlational research of descriptive design. The study population consisted of all ninth and tenth grade students of Mahabad city in the academic year 2016-2017, among whom 645 students were selected by multistage cluster sampling method. The instruments of the study consisted of *Neff's Self-Compassion Scale* (2003), *Civic-Academic Behaviors Scale* (Golparvar, 2010) and *Perceived Parenting Styles Survey* (PPSS) (Grolnick, Deci, & Ryan, 1997). Data were analyzed by structural equation modeling and AMOS software (version 24).

Results: According to the structural equation model, relationships between variables had an acceptable fit and the results showed that there was a significant relationship between self-compassion and civic-academic behaviors ($p<0.01$), self-compassion and parental autonomy support ($p<0.01$), as well as parental autonomy support and civic-academic behaviors ($p<0.01$). Findings indicate that self-compassion and parental autonomy support predict and explain 30 % of variance in civic-academic behaviors and self-compassion predicts 20% of variance in the parental autonomy support ($P<0.01$).

Conclusion: Based on the results of this study, parental autonomy support plays a significant mediating role in the relationship between self-compassion and civic- academic behaviors and facilitates the prediction of parental autonomy support in students. Therefore, training and enhancing self-compassion and parental autonomy support skills can enhance the academic performance and healthy social behaviors in students.

Received: 5 Dec 2018

Accepted: 14 Apr 2019

Available: 17 Aug 2019

* Corresponding author: Bahman Kord, Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran.

E-mail addresses: Kord_b@yahoo.com

رابطه علی خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان: نقش میانجی حمایت خودمختاری والدینی

بهمن کرد^{*}، معصومه منصوری^۱

۱. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

۲. کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

مشخصات مقاله

چکیده

زمینه و هدف: رفتارهای مدنی- تحصیلی زمینه همکاری و مشارکت را در تعامل‌های اجتماعی فراهم می‌آورند که به وسیله متغیرهای پیش‌اندی مانند خودشفقت ورزی و حمایت خودمختاری والدین تأثیر می‌پذیرد. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه علی خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان و نقش میانجی گری حمایت خودمختاری والدینی است.

روش: روش تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش تمام دانش آموزان پایه‌های نهم و دهم شهر مهاباد در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوش‌های چندمرحله‌ای، تعداد ۶۴۵ دانش آموز انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه خودشفقت ورزی نف (۲۰۰۳)، پرسشنامه رفتارهای مدنی- تحصیلی گل پرور (۱۳۸۹)، مقیاس سبک‌های والدگری گرولنیک، دسی و ریان (۱۹۹۷) بود. داده‌ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری و نسخه ۲۴ نرم‌افزار ایموس تحلیل شد.

یافته‌ها: بر اساس مدل معادلات ساختاری، روابط بین متغیرها از برآنش قابل قبولی برخوردار بود و یافته‌ها نشان داد که روابط بین خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی- تحصیلی ($p < 0.01$)، خودشفقت ورزی با حمایت خودمختاری والدینی ($p < 0.01$)، و حمایت خودمختاری والدینی با رفتارهای مدنی- تحصیلی ($p < 0.01$ ، معنی دار است. یافته‌ها حاکی از آن است خودشفقت ورزی و حمایت از خودمختاری درصد واریانس رفتارهای مدنی- تحصیلی و خودشفقت ورزی ۲۰ درصد از واریانس حمایت از خودمختاری را پیش‌بینی و تبیین می‌کند.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج پژوهش حاضر، حمایت خودمختاری والدینی در رابطه بین خودشفقت ورزی و رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان نقش میانجی گری معنی داری دارد و باعث تسهیل بیشتر در پیش‌بینی رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان می‌شود؛ بنابراین، آموزش و ارتقای خودشفقت ورزی و آموزش مهارت‌های حمایت خودمختاری والدینی می‌تواند بهبود عملکرد تحصیلی و سلامت رفتارهای اجتماعی دانش آموزان را فراهم سازد.

کلیدواژه‌ها:

خودشفقت ورزی،

حمایت خودمختاری والدینی،

رفتارهای مدنی- تحصیلی

دریافت شده: ۹۷/۰۹/۱۴

پذیرفته شده: ۹۸/۰۱/۲۵

منتشر شده: ۹۸/۰۵/۲۶

* نویسنده مسئول: بهمن کرد، استادیار گروه روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران.

پست الکترونیکی: Kord_b@yahoo.com

تلفن: ۰۴۴-۴۲۳۴۳۰۰

مقدمه

بیشتری برای همکاری و مشارکت می شود. رفتارهای شهروندی مانند وظیفه شناسی، فدایکاری، و مشارکت مدنی نوسان و تنش ها را در تعامل های اجتماعی کاهش می دهند به شکلی که این ویژگی ها حمایت بیشتری را برای دوستان فراهم می آورند. یافته های پژوهشی نشان می دهند این رفتارها می توانند عملیات کارآمدتری در فرایند فعالیت های آموزشی فراهم سازند و باعث افزایش اثربخشی فعالیت های تحصیلی و کاهش فرسودگی و خستگی تحصیلی یادگیرندگان شوند (۶ و ۷). در نتیجه رفتار مدنی - تحصیلی باعث ارتقا و بهبود کیفیت زندگی می شود و از سویی دیگر، مشارکت مدنی منجر به بهبود و افزایش تعامل بین همسالان می شود. این رفتارها سطوح بالای رفتارهای توجه، احترام و روحیه گروهی را در میان همسالان تقویت می کند و به جای بحث و مشاجره با همدیگر ممکن است زمان بیشتری را بر روی اهداف بهره وری و کارایی گروهی صرف کنند و همچنین بهبود روابط حمایتی و دوستانه در میان همسالان و فضای مثبت کاری با بهداشت روانی ارتباط تنگاتنگی دارد. در همین راستا، یافته ها نشان داد رفتار مدنی - تحصیلی با تحلیل رفتگی، عدم کارایی، و تنبیدگی تحصیلی ارتباط منفی دارد (۸).

البته شایان ذکر است اگر والدین حمایت گر برای فعالیت های فرزندان خود ارزش قائل شوند، آنها را برای حل مسائل تشویق کنند، حق شرکت در تصمیم گیری ها داشته باشند و روابط درون خانواده بر اساس احترام و آزادی انتخاب و دادن حق تصمیم گیری استوار باشد، به احتمال قوی زمینه لازم برای بروز رفتارهای مدنی - تحصیلی در فرزندان پرورش می یابد. در نتیجه شیوه والدگری والدین می تواند احساس شایستگی و لیاقت، احساس تعلق، مهربان بودن، دوست داشتن، و دوست داشته شدن را در آنان ایجاد کند و مقدمه ای برای رفتار کردن با محبت، یاری رسانی و مشارکت با دوستان، همسالان و سایر اولیاء مدرسه

رفتارهای مدنی^۱ از دیرباز مورد توجه پژوهشگران عرصه های مختلف روان شناسی و جامعه شناسی بوده است و توجه پژوهشگران به ویژه در سال های واپسین قرن بیستم به این متغیرها معطوف شده است. رفتار مدنی را "الگوهای رفتاری که بافت اجتماعی و روانی انجام تکلیف و وظایف را مورد حمایت قرار می دهد" تعریف کرده اند (۱). نمونه بارز چنین رفتارهایی یاری رسانی، نوع دوستی، جوانمردی، فضایل شهروندی، وظیفه شناسی، و مشارکت فراتر از نقش های رسمی است که معمولاً رضایت و تداوم تعهد به دنبال دارد (۲). زمانی که رفتارهای مدنی درباره دانش آموزان مورد مطالعه قرار می گیرد، این مفهوم را تحت عنوان رفتارهای مدنی - تحصیلی^۲ معروفی می شود.

رفتارهای مدنی - تحصیلی به رفتارهای اطلاق می شود که ماهیتی ارادی و اختیاری دارند و جنبه رسمی و تعریف شده در شرح اعمال و رفتارهای تحصیلی فراگیران ندارند، که به واسطه تعامل جویی اجتماعی انسان، همراه با انگیزه های نوع دوستی، یاری رسانی، مشارکت فراتر از نقش های رسمی و مشارکت در اجرای قوانین، مقررات و رسوم آموزشی به اجرا در می آیند. همچنین لازم به ذکر است که بهبود عدالت آموزشی که نتایج رفتارهای مدنی - تحصیلی در فضای آموزشی است، می تواند کاهش میزان فرسودگی یادگیرندگان را به دنبال داشته باشد (۳ و ۴)؛ به عبارتی دیگر، منظور از رفتارهای مدنی - تحصیلی، رفتارهای اخلاق مدارنه ای است که افراد داوطلبانه و بر اساس ندای وجود و فطرت خویش در انجام کار خود رعایت کنند، بدون آن که الزام خارجی داشته باشند. به همین ترتیب، رفتارهای مدنی با تقویت سلامت معنوی ارتباط دارد و افراد با توانایی ها و اخلاق مدنی - تحصیلی می توانند عهده دار مسؤولیت پذیری اجتماعی و تأمین سلامت عمومی اشاره جامعه باشند (۵).

رفتار مدنی - تحصیلی کیفیت فعالیت ها را بهبود می بخشد، به علاوه این گونه رفتارها در محیط های آموزشی منجر به الزامات

1. Citizenship Behavior

2. Civic-academic behaviors

متابه یک راهبرد تنظیم هیجانی مؤثر عمل می کند و زمینه شکل گیری احساسات مثبت بیشتری از مهرورزی را فراهم می کند (۱۴). خودشفقت ورزی، به عنوان یک سازه اساسی بر تنظیم و تعادل هیجانی متتمرکز است و تابعی است از راهبردهای سازش یافته برای سازمان دادن هیجان‌ها، نه تنها به واسطه کاهش هیجان‌های منفی، که از طریق ایجاد و خلق هیجان‌های مثبت مانند مهربانی و پیوستگی‌های اجتماعی عمل می کند (۱۵). نتیجه این که این سازه به افزایش احساس همدردی با خود و دیگران منجر می شود (۱۶ و ۱۷). باید گفت خودشفقت ورزی شامل سه مؤلفه اصلی، خودمهربانی در مقابل خودقضاوی، حس مشترک انسانی در مقابل انزوا، و ذهن‌آگاهی در مقابل بیش‌هماندسازی است. این مؤلفه‌ها ارتباط متقابل و دوسویه‌ای با هم دارند و ممکن است با هم ترکیب شوند (۱۸)؛ بدین معنا که این سازه مستلزم احساس پذیرش و مهربانی نسبت به خود و گشودگی خاطر است و به وسیله قضاوتها و پیش‌داوری‌های شدید مسدود نمی شود و در شرایط سخت روانی با تأکید بر حس مشترک انسانی پیش از آن که فرد منزوی شود، بر پیوستگی‌های اجتماعی و رفتارهای مدنی مناسب تأکید دارد. ذهن‌آگاهی یکی دیگر از مؤلفه‌های این سازه است که مشتمل بر حضور ذهن در لحظه حاضر است که نگاهی متعادل نسبت به شرایط سخت ایجاد می کند (۱۹-۲۱).

در نتیجه بسیاری از یافته‌های پژوهشی نشان داده‌اند که خودشفقت ورزی، متغیری مهم و اثرگذار در رفتارهای مدنی- تحصیلی به شمار می‌آید، لکن بررسی میانجی گری حمایت خودمختاری والدینی در این رابطه به روش معادلات ساختاری و به صورت یک مجموعه در هم تنیده تاکنون انجام نشده است. این رو، انجام این پژوهش ضروری است که نقش این مجموعه از متغیرها را بر رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان که از منابع فعل نیروی انسانی کشور در حال و آینده هستند بررسی کند. بنابراین، هدف پژوهش حاضر، پاسخ به این مسئله است که

فراهم شود (۸). به این ترتیب، حمایت خودمختاری والدینی^۱ یکی از متغیرهای پیش‌ایندی رفتارهای مدنی- تحصیلی دانش آموزان محسوب می شود. مقصود از حمایت خودمختاری والدینی، ویژگی والدین است که نسبت به فرزندان خود خوش‌بین هستند و کمک می کنند تا به کشف ارزش‌ها و علایق شخصی خود بپردازنند. والدینی که حمایت‌های همراه با شفقت و آرامش‌دهنده‌گی و زمینه پرورش خودنظم‌جویی را برای فرزندان فراهم می سازند و به خوبی این موقعیت‌ها را مدیریت می کنند و به آنها آموزش می دهند که رفتارهای مدنی- تحصیلی و بهنجهار داشته باشند، به احتمال قوی به سمت رفتارهای مناسب و مطلوب در تعاملات اجتماعی در مدرسه و محیط زندگی، هدایت و تشویق می شوند (۹ و ۱۰). در همین ارتباط، با تأکید بر اهمیت ادراک کودک از روابط خود با والدین، والدگری ادراک شده را معمولاً به صورت ادراک کودک از روابط با والدین از جنبه‌های مشارکت، حمایت از خودمختاری، و گرمی معرفی می کنند (۱۱). از این رو، حمایت خودمختاری والدینی درجه‌ای از استقلال، اتکا به خود، و رشد مهارت‌های اجتماعی است که آن را خودتعیین گری^۲ نام نهاده‌اند. خودتعیین گری متشکل از سه نیاز اساسی روانی به نام‌های خودمختاری، شایستگی، و ارتباط است (۱۲). حمایت خودمختاری والدینی به منظور تأیید و صحنه گذاشتن بر اعمال قابل قبول شخص است که زمینه‌ساز و برانگیزاننده افزایش رفتارهای مطلوب در زمینه‌های مدنی و تحصیلی است و هنگامی که والدین به واکنش‌های هیجانی کودکان پاسخ مناسب می دهند، به صورت مستقیم می توانند بر کیفیت و استقلال واکنش‌های هیجانی آنها تأثیر بگذارند و منجر به ارضای هر چه بهتر نیازهای بنیادین روان‌شناختی شوند (۱۳).

برخی ویژگی‌های روان‌شناختی افراد از جمله خودشفقت ورزی^۳ می تواند تأثیر بسزایی در افزایش رفتارهای مطلوب در موقعیت‌های اجتماعی داشته باشد. این سازه بیش از این که به عنوان یک الگوی هیجانی منفی و یا خنثی باشد، به

1. Parental autonomy support
2. Self-determination

به دست آمد. روایی آزمون نیز توسط گلپرور (۳) و هم در مطالعه حاضر توسط متخصصان و پژوهشگران مورد تأیید قرار گرفته است.

۲. مقیاس ادراک شیوه‌والدگری والدین^۱: این مقیاس دارای ۴۲ گویه (۲۱ گویه برای پدر و ۲۱ گویه برای مادر) است و توسط گروینیک، دسی و رایان (۲۲) طراحی شده است. این مقیاس در یک طیف لیکرت ۷ درجه‌ای قرار دارد و دارای خردۀ مقیاس‌های مشارکت پدر، مشارکت مادر، حمایت پدر از خودمختاری، حمایت مادر از خودمختاری، گرمی پدر، و گرمی مادر است که به طور جداگانه برای پدر و مادر به دست می‌آید. در این پژوهش فقط از خردۀ مقیاس حمایت پدر از خودمختاری و حمایت مادر از خودمختاری استفاده شد. اعتبار خردۀ مقیاس‌های مذبور را بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ گزارش کردند (۲۲). در ایران نیز رشاونلو و حجازی (۲۳) اعتبار کلی و خردۀ مقیاس‌های این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۹۴، ۰/۸۳، ۰/۸۴، ۰/۸۸ و برای کل مقیاس ۰/۸۴ به دست آورده‌اند.

۳. مقیاس خودشفقت ورزی^۲: این مقیاس خودگزارشی دارای ۲۶ سوال است که توسط نف (۱۶) تهیه شده است. آزمودنی‌ها به سوالات در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از صفر (هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) پاسخ می‌دهند. این مقیاس سه مؤلفه دو قطبی را در قالب ۶ خردۀ مقیاس: خودمهربانی در مقابل خودقضاوی (معکوس)، حس مشترک انسانی در مقابل ارزوا (معکوس)، و ذهن‌آگاهی در مقابل بیش همانندسازی (معکوس) اندازه‌گیری می‌کند. ضرایب اعتبار شش خردۀ مقیاس به ترتیب، ۰/۷۷، ۰/۷۲، ۰/۷۰، ۰/۷۴ و ۰/۷۴ گزارش و ضریب اعتبار کل آزمون به روش بازآزمایی (بعد از سه هفته) ۰/۹۳، ۰/۹۳ گزارش شده است (۱۵). در همین راستا، یارنل و نف (۲۴) گزارش کردند این مقیاس از روایی همگرایی و روایی افتراقی مطلوب برخوردار بوده است. شرکت کنندگانی که شرقی بودند در مقایسه با آنانی که شرقی نبودند در مقیاس خودشفقت ورزی نمره‌های به مرتب بالاتری کسب کردند. تحلیل عاملی این ابزار در ایران توسط کرد و پاشاشریفی (۲۵) با استفاده از روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس نشان داد که عامل‌های پرسشنامه در مجموع ۷۵/۱۱ درصد واریانس کل مقیاس را

آیا خودشفقت ورزی با میانجی گری حمایت خودمختاری والدینی می‌تواند رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش آموزان را پیش‌بینی کند؟

روش

(الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی- همبستگی و مدل معادلات ساختاری است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانش آموزان دوره اول متوجه شهر مهاباد در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ است که تعداد ۳۰۱۹ نفر دختر و تعداد ۳۲۰۰ نفر پسر هستند. با استفاده از روش نمونه‌گیری خوش‌های چند مرحله‌ای، ۶۴۵ دانش آموز انتخاب شدند. در مرحله نخست، برای انتخاب خوش‌های از بین مدارس متوسطه اول، ۵ مدرسه دخترانه، و ۵ مدرسه پسرانه به شکل تصادفی انتخاب و در مرحله بعدی، از بین مدارس انتخاب شده، دو کلاس پایه‌های هشتم و نهم انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: پایه تحصیلی، رضایت کامل برای شرکت در پژوهش، و نداشتن اختلال روان‌شناختی معنادار. همچنین ملاک‌های خروج از پژوهش شامل تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود. بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد نمونه نشان داد که از مجموع ۶۴۵ شرکت کننده دانش آموز (۴۹/۹٪) ۳۲۲ دختر و (۵۱/۱٪) پسر بودند. دامنه سنی افراد مورد مطالعه بین ۱۲ تا ۱۵ سال بود که میانگین و انحراف استاندارد سن آنان به ترتیب $14/40 \pm 1/02$ بود.

ب) ابزار

۱. پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی^۳: پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی شامل ۲۱ گویه در مقیاس لیکرت از (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) است که توسط گلپرور (۳) استاندارد شده است. این پرسشنامه شامل سه عامل پایبندی به قواعد (۸ سوال)، یاری‌رسانی و مشارکت اجتماعی (۱۰ سوال)، و روابط صمیمانه (۳ سوال) است. ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه توسط گلپرور ۰/۸۵ و در این مطالعه ۰/۷۷

1. Civic-academic behaviors
2. Perceived parenting styles survey(PPSS)

از ۳ و ۱۰ بیشتر باشد (۲۶). با توجه به جدول ۱ قدر مطلق چولگی و کشیدگی تمامی متغیرها کمتر از یک است؛ بنابراین پیش فرض نرمال بودن مدل یابی علی برقرار است.

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش (تعداد: ۱۴۵)

متغیر	Mean ± SD	چولگی	کشیدگی
مهریانی با خود	۳/۶۸ ± ۰/۷۲	-۰/۱۰	۰/۴۷
قضایت نسبت به خود	۳/۳۳ ± ۰/۸۰	۰/۱۷	۰/۷۵
حس مشترک انسانی	۳/۲۲ ± ۰/۸۲	۰/۷۹	۰/۸۱
انزوا	۳/۵۷ ± ۰/۷۸	-۰/۱۳	۰/۹۸
ذهن‌آگاهی	۳/۲۶ ± ۰/۸۲	۰/۵۵	۰/۴۴
بیش همانندسازی	۳/۵۳ ± ۰/۷۵	۰/۶۱	۰/۲۱
خودشقتورزی	۳/۴۳ ± ۰/۶۷	۰/۳۱	۰/۲۳
پاییندی به قواعد	۳/۸۳ ± ۰/۷۱	۰/۶۰	۰/۹۰
باری رسانی	۳/۷۹ ± ۰/۷۶	۰/۹۰	۰/۰۸
روابط صمیمانه	۴/۰۴ ± ۰/۹۳	۰/۱۴	۰/۴۰
رفتارهای مدنی- تحصیلی	۳/۸۴ ± ۰/۶۹	۰/۰۲	۰/۹۴
حمایت از خودمختاری	۴/۶۱ ± ۰/۹۱	۰/۲۷	-۰/۰۴

جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای مورد مطالعه همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. مقادیر همبستگی یانگر پراکنده‌گی مشترک بین متغیرهای است. با توجه به معنادار بودن رابطه بین متغیرها در همه موارد، فرض رابطه خطی بین متغیرها تأیید می‌شود.

تبیین می‌کنند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای مقیاس خودشقتورزی ۰/۷۹ به دست آمد.

(ج) روش اجرا: روند گردآوری داده‌ها به این صورت بود که با کسب اجازه از معاونت آموزشی اداره آموزش و پرورش شهرستان مهاباد و مراجعه به مدیران مدارس و معلمان کلاس‌های انتخاب شده، اهداف و نحوه پاسخ‌گویی به سؤالات پرسشنامه‌ها توضیح داده شد. در مرحله بعد پژوهشگران بعد از شناسایی افراد مورد نظر، از دانش آموزان مشغول به تحصیل در پایه‌های هشتم و نهم اقدام به جمع‌آوری داده‌ها کردند. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی و انسانی و جلب اطمینان و محramانه بودن پاسخ‌ها، توضیحاتی برای افراد نمونه ارائه شد و پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی، در ک سبک‌های والدگری، و خودشقتورزی به صورت یک بسته بدون نام در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. در نهایت پس از جمع‌آوری داده‌ها برای آزمون فرضیه‌ها از روش مدل معادلات ساختاری و بوت استرپ^۱ و برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار ایموس نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرها شامل میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی ارائه شده‌اند. کلاین پیشنهاد می‌کند که در مدل یابی علی، توزیع متغیرها باید نرمال باشد. او پیشنهاد می‌کند که قدر مطلق چولگی و کشیدگی متغیرها نباید

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	مهریانی با خود	۱					
۲	قضایت نسبت به خود		۱	۰/۳۱**			
۳	حس مشترک انسانی			۰/۲۶**			
۴	انزوا				۰/۱۸**		
۵	ذهن‌آگاهی					۰/۲۰**	
۶	بیش همانندسازی						۰/۲۷**

1. Bootstrap

										خودشقت ورزی	۷
		۱	۰/۳۱***	۰/۴۰***	۰/۲۵***	۰/۳۳***	۰/۲۹***	۰/۴۳***			
		۱	/۲۳***	/۲۱***	/۲۰***	/۲۳***	/۲۱*	/۱۹***		پاییندی به قواعد	۸
		.	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰			
		۱	/۵۱***	/۳۰***	/۱۹***	/۲۲***	/۳۶***	/۲۰***	۰/۳۳***	یاری رسانی	۹
		.	.	-۰	-۰	-۰	-۰	-۰			
		۱	/۳۳***	/۳۵***	/۲۸***	/۱۸***	/۲۰***	/۱۷***	۰/۳۵***	روابط صمیمانه	۱۰
		.	.	.	-۰	-۰	-۰	-۰			
		۱	/۴۱***	/۳۶***	/۴۳***	/۳۵***	/۲۱***	/۲۲***	۰/۳۶***	رفتارهای مدنی-تحصیلی	۱۱
		.	.	.	-۰	-۰	-۰	-۰			
		۱	/۳۰***	/۳۱***	/۳۶***	/۲۴***	/۴۵***	/۲۰***	۰/۳۵***	حمایت از خودنمختاری	۱۲
		.	.	.	.	-۰	-۰	-۰			

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

نیکویی برازش تعديل یافته^۳ و ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده^۴ به عنوان شاخص‌های برازش مطلق^۵، شاخص برازش تطبیقی^۶، شاخص برازش هنجار شده^۷ و شاخص برازش هنجار نشده^۸ به عنوان شاخص‌های برازش تطبیقی و مجدور خی بر درجه آزادی، شاخص برازش ایجاز^۹ و مجدور میانگین مربعات خطای تقریب^{۱۰} به عنوان شاخص‌های برازش مقتصد در نظر گرفته شدند.

جدول ۳: شاخص های نیکویی برازش الگوی آزمون شده پژوهش

شاخص های برازش مطلق				
SRMR	AGFI	GFI	شاخص	
۰/۰۲	۰/۹۶	۰/۹۸	مقدار به دست آمده	
کمتر از ۰/۰۵	بیشتر از ۰/۸۰	بیشتر از ۰/۹۰	حد قابل پذیرش	
شاخص های برازش تطبیقی				
NNFI	NFI	CFI	شاخص	
۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	مقدار به دست آمده	
بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	حد قابل پذیرش	
شاخص های برازش تعديل یافته				
RMSEA	PNFI	X2/df	شاخص	
۰/۰۴	۰/۶۴	۲/۵۵	مقدار به دست آمده	
کمتر از ۰/۰۸	بیشتر از ۰/۶۰	کمتر از ۳	حد قابل پذیرش	

بر اساس داده‌های جدول ۲، رابطه مهربانی با خود، قضاوت نسبت خود، حس مشترک انسانی، انزوا، ذهن آگاهی و بیش‌همانندسازی با رفتارهای مدنی- تحصیلی بین (۰/۱۹ - ۰/۳۹) بوده که در سطح (۰/۰۱) p) معنی دار است. به همین ترتیب، رابطه خودمهربانی، خودقضاوتی، حس مشترک انسانی، انزوا، ذهن آگاهی و بیش‌همانندسازی با حمایت از خودمختاری بین (۰/۲۰ - ۰/۴۵) بوده که همه این ضرایب در سطح (۰/۰۱) p) معنی دار است. همچنین رابطه خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی تحصیلی (۰/۳۵) و با حمایت از خودمختاری (۰/۳۰) بوده که در سطح (۰/۰۱) p) معنی دار است.

برای آزمون الگوی نظری پژوهش و برآش آن با داده‌های جمع آوری شده از روش بیشینه احتمال استفاده شد. استفاده از این روش یا زماند نرمال بودن چندمتغیره متغیرها است. در این پژوهش برای بررسی نرمال بودن چندمتغیره از ضریب کشیدگی استاندارد شده مردیا^۱ استفاده شد. این عدد در پژوهش حاضر ۷۷/۷۸ به دست آمد که کمتر از عدد ۱۶۸ است که از طریق فرمول $p(p+2)$ محاسبه شده است. در این فرمول p مساوی است با تعداد متغیرهای مشاهده شده که در این پژوهش ۱۲ است (۲۷).

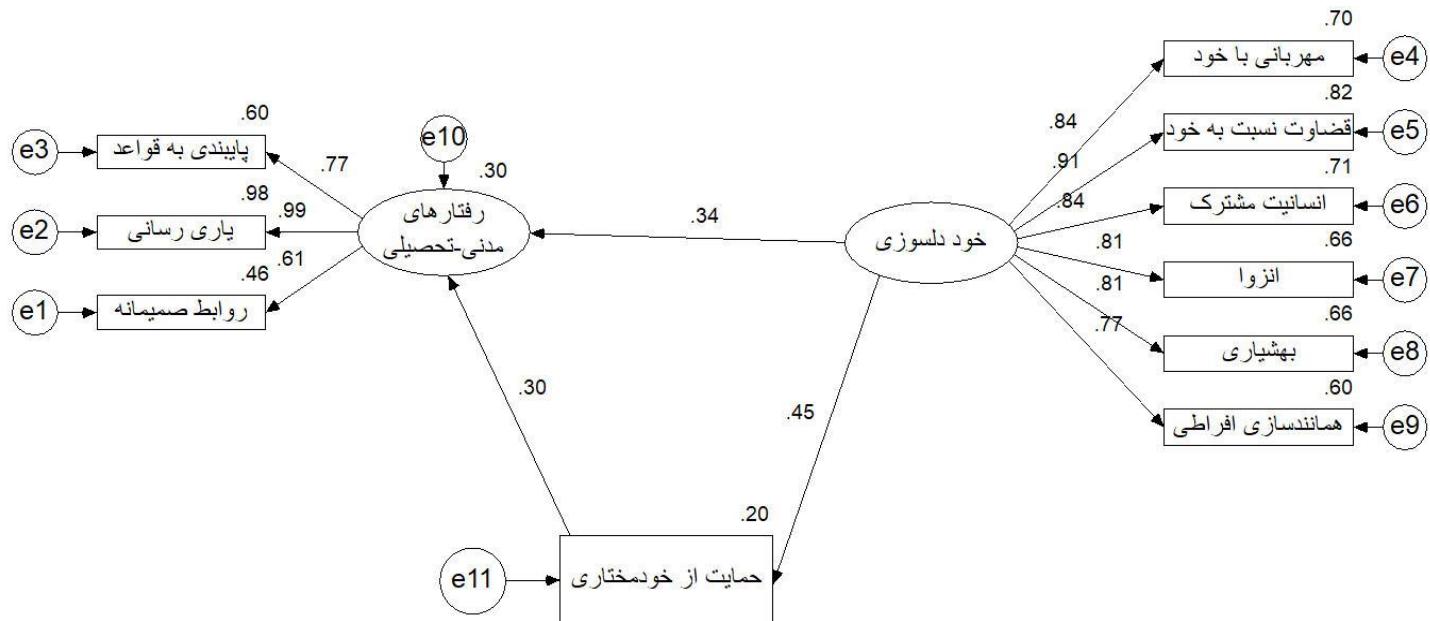
در جدول ۳ شاخص‌های برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد به تفکیک گزارش شده‌اند. در پژوهش حاضر، شاخص نیکویی برازش^۲ شاخص

- 6. Comparative Fit Index
  - 7. Normed Fit Index
  - 8. Non-Normed Fit Index
  - 9. Parsimony Fit Index
  - 10. Root Mean Square Error of Approximation

1. Mardia
  2. Goodness of Fit Index
  3. Adjusted Goodness of Fit Index
  4. Standardized Root Mean Squared Residual
  5. Absolute

داده های جمع آوری شده دارد. در شکل ۱ مدل آزمون شده پژوهش نشان داده شده است.

در جدول ۳، مقادیر هر یک از شاخص های برازش گزارش شده اند. با توجه به این جدول تمامی شاخص های برازش در حد مطلوبی قرار دارند و می توان نتیجه گرفت که مدل آزمون شده، برازش مناسبی با

شکل ۱: الگوی آزمون شده پژوهش

خودمختاری را پیش بینی و تبیین می کند. در جدول ۴ نتایج مربوط به اثرات مستقیم پژوهش گزارش شده است.

با توجه به شکل ۱، خودشفقت ورزی و حمایت از خودمختاری در مجموع ۳۰ درصد از واریانس رفتارهای مدنی - تحصیلی را تبیین می کنند. خودشفقت ورزی به تنهایی ۲۰ درصد از تغییرات حمایت از

جدول ۴؛ نتایج مربوط به اثرات مستقیم

مسیر	برآورد پارامتر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورد	آماره t	سطح معنی داری
به روی رفتارهای مدنی تحصیلی از طریق					
خودشفقت ورزی	.۰/۱۵	.۰/۳۴	.۰/۰۸	.۷/۶۷	.۰/۰۱
حمایت از خودمختاری	.۰/۱۱	.۰/۳۰	.۰/۰۸	.۷/۰۶	.۰/۰۱
به روی حمایت از خودمختاری از طریق					
خودشفقت ورزی	.۰/۲۱	.۰/۴۵	.۰/۰۳	.۱۰/۹۳	.۰/۰۱

که با افزایش خودشفقت ورزی و حمایت از خودمختاری، میزان رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش آموزان افزایش می یابد. اثر مستقیم خودشفقت ورزی بر حمایت از خودمختاری (.۰/۴۵) و مقدار آماره t (.۱۰/۹۳) در سطح .۰/۰۱ معنی دار است؛ بنابراین با افزایش

مطابق جدول ۴ اثر مستقیم خودشفقت ورزی (.۰/۳۴) و آماره t (.۷/۶۷) بر رفتارهای مدنی - تحصیلی در سطح .۰/۰۱ مثبت و معنی دار است. اثر مستقیم حمایت از خودمختاری (.۰/۳۰) و آماره t (.۷/۰۶) بر رفتارهای مدنی - تحصیلی در سطح .۰/۰۱ مثبت و معنی دار است. ضرایب مستقیم حاکی از تأیید فرضیه های مستقیم است؛ بنابراین می توان گفت

نمونه‌گیری برآوردهای پارامترها و خطای معیار مربوط به آن را ارزیابی می‌کند. چنین ارزیابی برای تعیین مقاوم بودن پارامترها تحت مفروضه‌های نرمال بودن چندمتغیره یا بد تدوین شدن مدل، مقایسه مدل‌های جایگزین، و مقایسه روش‌های برآورد مفید است. بر این اساس به منظور برآوردهای پارامترها اصلی مدل معادله ساختاری از روش بوت استراپ یا خودگردن سازی استفاده شد (۲۸).

خودشفقت ورزی، میزان حمایت از خودمحختاری دانش آموزان افزایش می‌یابد.

در ادامه این مطالعه نتایج مربوط به اثرات غیرمستقیم گزارش شده است. از روش بوت استراپ برای تعیین معناداری مسیر غیرمستقیم یعنی اثر خودشفقت ورزی از طریق حمایت از خودمحختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی استفاده شد. بوت استراپ در برنامه AMOS توزیع

جدول ۵: نتایج مربوط به اثرات غیرمستقیم خودشفقت ورزی و حمایت خودمحختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی

متغیر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورده	سطح معنی داری	حد پایین	حد بالا
خودشفقت ورزی	۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۱۰	۰/۱۷

طور معنی‌داری افزایش یافت؛ به عبارت دیگر می‌توان گفت خودشفقت ورزی و حمایت خودمحختاری والدینی با هم باعث افزایش پیش‌بینی رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش آموزان خواهد شد. سرانجام در جدول ۶ نتایج مربوط به اثرات کل گزارش شده است.

در جدول ۵ اثر غیرمستقیم خودشفقت ورزی از طریق حمایت از خودمحختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی (۰/۱۵) در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنی‌دار است، بنابراین با ورود متغیر حمایت از خودمحختاری به عنوان متغیر میانجی، رابطه خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی به

جدول ۶: نتایج مربوط به اثرات کل خودشفقت ورزی و حمایت خودمحختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی

متغیر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورده	سطح معنی داری	حد پایین	حد بالا
خودشفقت ورزی	۰/۴۸	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۲۸	۰/۶۴

مثبت گرایست، به عنوان یک راهبرد تنظیم هیجانی مؤثر عمل می‌کند و زمینه شکل گیری احساسات مثبت بیشتری از مهرورزی را فراهم می‌کند؛ بنابراین راهبردی سازش یافته برای سازمان دادن هیجان‌ها و ایجاد هیجان‌های مثبت از قبیل پیوستگی‌های اجتماعی و افزایش احساس همدردی با همسالان و دوستان است. باید اذعان داشت که برقراری ارتباط قوی بین خودشفقت ورزی با مؤلفه یاری‌رسانی و مشارکت اجتماعی به این دلیل است که فرد با ویژگی خودشفقت ورزی از خویشتن خود رضایت دارد و معمولاً نگرش مثبتی هم نسبت به خود و دیگران دارد و تعامل و حمایت اجتماعی در آنان بالاتر است. این در حالی است که یافته‌های مطالعه باکر و همکاران (۸) نشان می‌دهد رفتار مدنی - تحصیلی با عدم کارایی و تنبیدگی ارتباط منفی دارد و دانش آموزانی که دارای سطح بالاتری از خودشفقت ورزی دارا هستند معمولاً حس اشتراک انسانی بیشتری دارند در نتیجه در

با توجه به جدول ۶، اثر کل خودشفقت ورزی بر رفتارهای مدنی - تحصیلی (۰/۴۸) و در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است؛ بنابراین می‌توان گفت که با افزایش خودشفقت ورزی و حمایت خودمحختاری والدینی، میزان رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش آموزان به شکل معنی‌داری افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی گری حمایت خودمحختاری والدین در رابطه با خودشفقت ورزی و رفتارهای مدنی - تحصیلی انجام شد. یافته‌ها نشان داد بین خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. این یافته با نتایج مطالعات گلپرور (۳)، استنارد و جوفر (۵)، افرازنده، پورابولی و سبزواری (۷)، باکر، هانت و اندروز (۸)، راس (۱۴) و نف، هسیه و دجیترات (۱۵) همسویی دارد. با توجه به این که خودشفقت ورزی یک ویژگی خودمراقبه‌ای

والدینی باعث تسهیل و افزایش رفتارهای مدنی - تحصیلی افزون تری در دانش آموزان می شود. در نتیجه می توان اذعان داشت، دانش آموزانی که احساس خودشفقت ورزی بیشتری دارند به واقع از پیوستگی های اجتماعی و سازش یافتنگی بیشتری برخوردارند و از کیفیت زندگی روان شناختی شایسته تری بهره مند هستند و ادراک درستی از تلاش و کوشش خود دارند. همچنین معمولاً والدین این افراد برای فعالیت های فرزندان خود ارزش قائل هستند و آنها را برای حل مسائل تشویق می کنند، به آنها حق انتخاب و شرکت در تصمیم گیری های زندگی می دهند، فرصت می دهند تا فعالیت های مورد علاقه خود را انتخاب کنند، و در مجموع از خود مختاری و حس استقلال فرزندانشان حمایت می کنند و این حمایت از خود مختاری، زمینه را برای بروز رفتارهای مدنی - تحصیلی مطلوب در مدرسه فراهم می کند.

پژوهش های زیادی نشان داده اند ادراک شایستگی و استقلال با سلامت روان رابطه دارند. از جمله پژوهش های ساداتی، فیروزآبادی و ملطغی (۱۳)، کرد و پاشا شریفی (۲۰)، و نریمانی، عینی و تقوی (۲۱) نشان داده اند سبک والدگری مناسب (گرمی در روابط، حمایت از استقلال، و نداشتن سبک مهارگری) باعث خوبی و شایستگی و سلامت روان در فرزندان می شود. دانش آموزانی که از توانایی های خودشفقت ورزی و خود مراقبه ای بهره مند هستند به لحاظ انگیزشی در فعالیت های خود پر تلاش، دلگرم تر، و از پایداری پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردار بوده و مهار بیشتری بر یادگیری خود دارند و به طور مرتب به منظور دستیابی به تسلط و چیرگی در فعالیت های مدنی و تحصیلی، خود را مورد ارزیابی قرار می دهند و پیامدهای رفتاری خود را می پذیرند. دانش آموزی که احساس شایستگی و خود مختاری کند معمولاً تعامل و پیوند اجتماعی مناسب دارد و اگر از وی در خواست کمک شود، یاری رسان خواهد بود. این افراد سطح مشارکت و همیاری بالایی دارند و نسبت به قوانین و هنجارها هم بی تفاوت نیستند. همچنین حمایت گری پدر و مادر از خود مختاری کودکان باعث انگیزش درونی برای پیشرفت و فعالیت های اجتماعی مطلوب می شود. اگر والدین به

موقعی که از آنان کمک خواسته می شود، یاری رسان های مهربانی و مشارکت کنند گانی مسؤولیت پذیر خواهند بود و در فعالیت های گروهی و کلاسی نیز موفق عمل خواهند کرد. در نتیجه افراد خودشفقت ورزی از کیفیت زندگی و سلامت روان بالاتری برخوردارند و به آسانی می توانند با دیگران ارتباط صمیمانه داشته باشند و مشارکت اجتماعی و رفتارهای مدنی بالایی در محیط های مختلف از جمله محیط های آموزشگاهی داشته باشند و انگیزه های نوع دوستی، یاری رسانی، و رفتارهای مشارکتی بالایی که ممکن است فراتر از نقش رسمی و مقررات و رسوم آموزشی باشد، با دوستان و همقطاران خود داشته باشند. به این ترتیب، خودشفقت ورزی موجب افزایش و بهبود رفتارهای مدنی - تحصیلی در دانش آموزان می شود.

همچنین دیگر یافته های این مطالعه نشان داد بین خودشفقت ورزی و حمایت خود مختاری والدینی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج پژوهش های محبی و بدري (۹)، گانیه و دسی (۱۰)، فریلن و وارل (۱۱)، و نف (۱۸) همخوانی دارد. بدون شک والدینی که دلسوز فرزندان خود هستند و به آنها حس آرامش می دهند و محیط سرشار از محبت و همدلی در فضای خانواده فراهم می کنند، معمولاً از خود مختاری کودکان خود حمایت می کنند و زمینه ساز شکل گیری حس استقلال و شایستگی و خود ارزشمندی آنها خواهند بود. محبی و بدري (۹) بر این باور هستند که اگر والدین استقلال، اتکا به خود، و رشد مهارت های اجتماعی را در فرزندان خود تقویت کنند میزان بالایی از مشارکت اجتماعی و فعالیت های مدنی - تحصیلی سازنده و مفید را در آنها شاهد خواهیم بود.

علاوه بر این یافته های این پژوهش نشان داد که خودشفقت ورزی از طریق تأثیر مثبت بر حمایت خود مختاری والدینی، بر رفتارهای مدنی - تحصیلی تأثیر معناداری می گذارد؛ به عبارت دیگر نقش میانجی گری حمایت از خود مختاری در ارتباط خودشفقت ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی تأیید می شود و می توان گفت خودشفقت ورزی و حمایت خود مختاری

آنچا که گروه نمونه پژوهش حاضر دانش آموزان دوره متوسطه اول بوده است، لازم است در تعمیم نتایج به سایر گروههای سنی و پایه تحصیلی، جانب احتیاط رعایت شود. در هر صورت پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی در جهت رفع محدودیت‌های روش شناختی این پژوهش اقدام کرده و در نتیجه بر دقت و تعمیم‌دهی نتایج بیفزایند.

تشکر و قدردانی: این پژوهش برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد خانم معصومه منصوری در رشته روان‌شناسی عمومی دانشگاه آزاد واحد مهاباد با کد ۱۶۶۲۰۷۰۵۹۵۵۲۰۰۵ است. همچنین مجوز اجرای آن بر روی افراد نمونه از سوی اداره آموزش و پرورش شهر مهاباد با شماره نامه ۲۰۸۸۸/۲۹۲۷۹/۲۹۲۷۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵ صادر شده است. بدین وسیله از مسئولین اداره آموزش و پرورش، کادر اداری، مریبان مدارس، و افراد نمونه که در اجرای طرح به ما کمک کردند تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع: هیچ گونه تضاد منافعی برای نویسنده‌گان این مقاله وجود ندارد.

دانش آموزان فرصت دهنده آزادانه به فعالیت‌های مورد علاقه خود پردازند و آنها را به مشارکت امور تحصیلی تشویق کنند موجبات احساس شایستگی و خودنمختاری آنان را فراهم می‌کنند.

بدین ترتیب با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر پیشنهاد می‌شود برای افزایش رفتارهای مدنی-تحصیلی دانش آموزان، آموزش سازه مهم و مثبت‌گرای خودشفقت ورزی در حوزه روان‌شناسی می‌تواند تأثیرگذار باشد. همچنین در پژوهش‌های آینده به شناسایی نیمرخ‌ها و جهت‌گیری‌های انگیزشی و هیجانی دانش آموزان پرداخته شود و بر اساس ارتباط این سازه‌ها و راهکارهای خودمراقبه‌ای لازم برای مقابله با مسائل و مشکلات شناختی، عاطفی، و رفتاری دانش آموزان، مداخلات و اقدامات مناسب صورت گیرد. لازم به ذکر است پژوهش حاضر از نوع همبستگی است، بنابراین استنباط نتایج علی باید با احتیاط صورت گیرد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، این مطالعه در قالب طرح آزمایشی، تکرار و مورد بررسی قرار گیرد و یافته‌های آن با نتایج مطالعات مختلف مقایسه شود. از

References

1. Abbaasiyan H, Rezaaveisi M. Individual citizenship behavior: the mediator between teachers' academic optimism and students' academic achievement. *Quarterly Journal of Education*. 2018; 34 (1): 35-52. [Persian]. [\[Link\]](#)
2. Cichy RF, Cha J, Kim S. The relationship between organizational commitment and contextual performance among private club leaders. *Int J Hosp Manag*. 2009; 28(1): 53-62. [\[Link\]](#)
3. Golparvar M. The role of academic ethics, educational justice and injustice among university student's education/citizenship behaviors. *The Journal of Modern Thoughts in Education*. 2010; 5(4): 25-41. [Persian]. [\[Link\]](#)
4. Marzooghi R, Heidari M, Heidari E. The impact of educational justice on students' academic burnout in the University of Social Welfare and rehabilitation science, Tehran, Iran. *Strides in Development of Medical Education*. 2013; 10(3): e60707. [Persian]. [\[Link\]](#)
5. Esnard C, Jouffre S. Organizational citizenship behavior: Social valorization among pupils and the effect on teachers' judgments. *European Journal of Psychology of Education*. 2008; 23(3): 255-274. [\[Link\]](#)
6. Rezaei MA, Sabzevari S, Garrusi B. Assessing the relationship between spiritual wellbeing and academic citizenship behaviors among postgraduate students at Kerman University of Medical Sciences, Iran. *Strides in Development of Medical Education*. 2015; 12(2): e59166. [Persian]. [\[Link\]](#)
7. Afrazandeh SS, Pouraboli B, Sabzevari S. A survey on the educational citizenship behavior observance by nursing students. *Journal of Nursing Education*. 2017; 6(1): 9-15. [Persian]. [\[Link\]](#)
8. Baker TL, Hunt TG, Andrews MC. Promoting ethical behavior and organizational citizenship behaviors: The influence of corporate ethical values. *J Bus Res*. 2006; 59(7): 849-857. [\[Link\]](#)
9. Mohebi M, Badri R. Examine a model of antecedents and consequences of emotion regulation with role of parent, teacher autonomy support and perceived control in the students. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2016; 13(23): 113-138. [Persian]. [\[Link\]](#)
10. Gagné M, Deci EL. Self-determination theory and work motivation. *J Organ Behav*. 2005; 26(4): 331-362. [\[Link\]](#)
11. Froiland JM, Worrell FC. Parental autonomy support, community feeling and student expectations as contributors to later achievement among adolescents. *Educ Psychol*. 2017; 37(3): 261-271. [\[Link\]](#)
12. Kuvaas B. A test of hypotheses derived from self-determination theory among public sector employees. *Employee Relations*. 2009; 31(1): 39-56. [\[Link\]](#)
13. Sadati Firoozabadi S, Moltafet G. The mediating role of satisfying basic psychological needs on the relationship between parenting styles and mental health in gifted students. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*. 2017; 5(3): 203-212. [Persian]. [\[Link\]](#)
14. Raes F. Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Pers Individ Dif*. 2010; 48(6): 757-761. [\[Link\]](#)
15. Neff KD, Hsieh Y-P, Dejitterat K. Self-compassion, achievement goals, and coping with academic failure. *Self Identity*. 2005; 4(3): 263-287. [\[Link\]](#)
16. Neff KD. The development and validation of a scale to measure self-compassion. *Self Identity*. 2003; 2(3): 223-250. [\[Link\]](#)
17. Navab M, Dehghani A, Salehi M. The effectiveness of compassion- focused group therapy on quality of life and change in the goals and priorities of mothers of children with attention deficit / hyperactivity disorder. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(1): 127-137. [Persian]. [\[Link\]](#)
18. Neff KD. Self-compassion: an alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self Identity*. 2003; 2(2): 85-101. [\[Link\]](#)
19. Vahedi S, Mir Nasab MM, Fathi Azar E, Damghani Mirmahaleh M. The effect of mindfulness-based cognitive therapy on executive functioning and social emotional learning in students with oppositional defiant disorder. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(2): 47-58. [Persian]. [\[Link\]](#)
20. Kord B, Pashasharifi H. The role of self-compassion and academic stress: mediated intrinsic and extrinsic motivation. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2015; 12(21): 127-144. [Persian]. [\[Link\]](#)
21. Narimani M, Einy S, Tagavy R. Explaining students' academic burnout based on self-compassion and sense of coherence. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(1): 36-47. [Persian]. [\[Link\]](#)
22. Grolnick WS, Deci EL, Ryan RM. Internalization within the family: the self-determination theory perspective. In: Grusec JE, Kuczynski L, editor. *Parenting and children's internalization of values: a*

- handbook of contemporary theory. Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons Inc; 1997, p: 135–161. [\[Link\]](#)
23. Reshvanloo TF, Hejazi E. The relationships among the perceived parenting styles, academic motivation and academic achievement in high school students. *Training & Learning Researches*. 2010; 1(39): 1–14. [Persian]. [\[Link\]](#)
24. Yarnell LM, Neff KD. Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and wellbeing. *Self Identity*. 2013; 12(2): 146–159. [\[Link\]](#)
25. Kord B, Pashasharifi H. Psychometric characteristics self-compassion scale among students. *Quarterly of Educational Measurement*. 2014; 4(16): 76–92. [Persian]. [\[Link\]](#)
26. Kline RB. Principles and practice of structural equation modeling. Fourth Edition. New York: The Guilford Press; 2015. [\[Link\]](#)
27. Teo T, Noyes J. Explaining the intention to use technology among pre-service teachers: a multi-group analysis of the unified theory of acceptance and use of technology. *Interactive Learning Environments*. 2014; 22(1): 51–66. [\[Link\]](#)
28. Cheung GW, Lau RS. Testing mediation and suppression effects of latent variables: Bootstrapping with structural equation models. *Organ Res Methods*. 2008; 11(2): 296-325. [\[Link\]](#)